

5.4 Odbor se strinja, da morajo banke takoj obvestiti sodišče z elektronskimi ali drugimi komunikacijskimi sredstvi, kako so izvedle nalog.

5.5 Zakonodajna Skupnost ne bi smela določati pravil za razvrščanje konkurenčnih upnikov, ki zahtevajo sredstva iz istega bančnega računa. Odbor podpira uporabo nacionalne zakonodaje.

5.6 Odbor meni, da bi izvajanje naloga v praksi morali urejati zakoni države, ki ima sodno pristojnost za to zadevo, v skladu z veljavnimi splošnimi pravili o reševanju sporov.

5.7 Na koncu želi Odbor posebej opozoriti Komisijo na potrebo, da zagotovi mehanizem za prevode dokumentov, potrebnih za delovanje predlaganega sistema, podobno kot je to zagotovljeno v členu 21(2)(b) Uredbe (ES) št. 1896/2006 z dne 12. decembra 2006.

V Bruslju, 26. septembra 2007

Predsednik

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Dimitris DIMITRIADIS

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o poenostavitvi zakonodajnega okolja v strojni industriji

(2008/C 10/03)

Podpredsednica Evropske komisije Margot WALLSTRÖM in podpredsednik Günter VERHEUGEN sta 8. januarja 2007 Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosila, da pripravi raziskovalno mnenje o temi: *Poenostavitev zakonodajnega okolja v strojni industriji*.

Strokovna skupina za enotni trg, proizvodnjo in potrošnjo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 18. julija 2007. Poročevalec je bil g. IOZIA.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 438. plenarnem zasedanju 26. septembra 2007 s 138 glasovi za, 2 glasovoma proti in 3 vzdržanimi glasovi.

1. Sklepi in priporočila

1.1 Evropska strojna industrija je ključna, vrhunska industrija za evropsko gospodarstvo. Leta 2006 je 130 000 podjetij, ki izvozijo tretjino svoje proizvodnje, ustvarilo nekaj sto milijard EUR prometa. Strojna in elektromehanska industrija v EU zaposluje okoli štiri milijone visokokvalificiranih delavcev, ki ji dajejo visoko dodano vrednost.

1.2 Z razvojem vseživljenjskega učenja, izmenjave izkušenj in najboljše prakse ter vzdrževanjem konkurenčnosti in dostopom na svetovne trge na najvišji možni ravni lahko strojna in elektromehanska industrija k dosegli lizbonskih ciljev prispevata več kot druge industrije.

1.3 EESO podpira pobude Komisije, da bi se okreplila konkurenčnost te industrije in izboljšal zakonodajni okvir z boljšo in bolj učinkovito ureditvijo, ki upošteva naravo industrije z več kot deset tisoč malimi in srednje velikimi podjetji. Boljša zako-

nodaja, vsaj v zvezi s to industrijo, ne pomeni odsotnosti zakonodaje, temveč jasen, stabilen okvir, katerega predpisi so enostavni za izvajanje, administrativni stroški pa minimalni.

1.4 EESO pozdravlja sklep Komisije, da mu zaupa delikatno nalogo, da s čim večjim možnim konsenzom ugotovi, na katerih področjih sedanje zakonodaje Skupnosti v okviru dejavnosti zakonodajnih organov za boljšo, enostavnejšo zakonodajo je potrebna poenostavitev.

1.5 EESO ugotavlja, da se v zvezi s to industrijo pojavljajo različne zakonodajne pobude: uskladiti je treba različne interese – gospodarske, socialne in ekološke. Oblikovanje notranjega trga ne sme ogroziti drugih zelo pomembnih interesov, kot so zdravje in varnost na delovnem mestu ter varstvo potrošnikov in okolja v smislu lizbonskih ciljev. EESO je prepričan, da je potrebna strategija, ki bo integrirala in uskladila različne pobude.

1.6 EESO pozdravlja predloge iz sporočila Komisije z dne 17. februarja 2007, ki spreminja nov pristop in krepi vlogo držav članic pri dejavnostih za nadzor trga, za katere včasih ni dovolj virov. EESO poziva Komisijo, naj nameni več osebja za usklajevanje, spremljanje in v nekaterih primerih tudi nadzore upravljanja postopkov akreditacije, dejavnosti priglasitvenih organov in kakovost njihovega certificiranja. Podpira oblikovanje „platforme za komunikacijo“ med operaterji in državami članicami, ki morajo delovati primerno in v skladu s cilji direktiv in politike Skupnosti, da se bodo postopno zblížali sistemi za nadzor trga in modelov.

1.7 V zvezi z dejavnostmi standardizacije EESO zahteva, da se vsem interesnim skupinam omogoči sodelovanje od začetka priprave osnutka standardov, kar bi okrepilo vlogo tako tehničnih odborov, zlasti na lokalni ravni, kot ocen vpliva, ne da bi se pretirano uporabljalo posvetovanje na daljavo, ki je sicer uporabno orodje, toda ne sme biti edina oblika posvetovanja z interesnimi skupinami, zlasti ne v tem primeru.

1.8 V zvezi z „uskklajeno“ standardizacijo EESO meni, da bi morala biti na razpolago brezplačno ali za simboličen znesek, zlasti za mala in srednje velika podjetja, ter opozarja na različno obravnavo podjetij, ki niso iz držav članic, v katerih jezikih se objavljajo predpisi (angleščina, francoščina in včasih nemščina), in drugih, ki jim ni treba plačevati včasih ogromnih stroškov prevajanja.

1.9 EESO poudarja, da je treba vse nepotrebne administrativne stroške ukiniti in tako bistveno zmanjšati obremenitev za proizvodni sistem.

1.10 EESO poziva Komisijo, naj ustrezno upošteva potrebo po spodbujanju stabilne standardizacije in vključi predloge operaterjev in ključnih interesnih skupin. V zvezi z zakonodajnim okvirom in referenčno pravno podlago EESO priporoča, naj Komisija pred sprejetjem zakonodaje oceni, ali istih ciljev ne bi bilo mogoče doseči z drugimi sredstvi, kot je samoregulacija ali koregulacija, v kolikor je mogoče zagotoviti maksimalno preglednost in popolno sodelovanje interesnih skupin, in pri določanju členov Pogodbe, ki bodo služili kot pravna podlaga, dosledno upošteva glavni cilj standarda in njegove vsebine.

1.11 EESO poziva, naj se odstranijo tehnične ovire za uresničitev notranjega trga. Nepotrebne nacionalne in lokalne ureditve so resnična, nepremagljiva ovira za prost pretok blaga.

1.12 EESO priporoča, naj se pred zakonodajo v prihodnje zmeraj objavi primerna, skrbno pripravljena presoja vpliva in upošteva določena stopnja sorazmernosti, sledi pa naj ji zelo strogo naknadno spremljanje za odpravo škode, ki bi bila sicer nepopravljiva za prihodnost podjetij v strojni industriji.

1.13 Pri vzpostavitvi vseh skupnih pobud za spodbujanje ustanavljanja delovnih mest in razvoj konkurenčnosti v tej industriji bo ključno vlogo imel tudi evropski sektorski socialni dialog. Pri tem bo treba ustrezno upoštevati varnost delavcev, javnosti in okolja, ki so najvišja načela. V okviru socialne odgovornosti podjetij bo omogočen stalen dialog med podjetji in interesnimi skupinami, da bi se preprečila neustrezna uporaba, povečalo znanje in vseživljenjsko učenje ter vzpostavili dobri odnosi s posamezno regijo in končnimi potrošniki.

2. Kratka vsebina dokumenta Komisije

2.1 Evropska komisija je na pobudo podpredsednice Wallström in podpredsednika Verheugena EESO zaprosila, naj pripravi raziskovalno mnenje, ki bo vsebovalo analizo splošne usklajenosti zakonodajnega okvira za strojno industrijo, da bi ugotovila obseg za poenostavitve. Poleg relevantne zakonodaje za ta sektor mora analiza upoštevati celotno zakonodajno okolje, ki velja za sektor strojne industrije.

2.2 V zvezi z vključevanjem interesnih skupin v proces poenostavitve, zlasti pri ugotavljanju, kateri predpisi so lahko posebej problematični, se je Komisija obrnila na EESO in s tem priznala, da ima EESO bogate izkušnje in zares mnogoplastno članstvo ter je zato idealen organ za strnjeno izražanje stališč gospodarskih operaterjev, delavcev in civilne družbe.

2.3 Glede na izkušnje, ki jih je EESO nabral s pripravo številnih mnenj o boljši zakonodaji in poenostavitvi ⁽¹⁾ ter ob upoštevanju člena 8 *Protokola o sodelovanju med Evropsko komisijo in EESO* je Komisija to pomembno nalogo zaupala EESO. Če bo delo EESO produktivno in koristno, je bilo v Komisiji rečeno, da bo EESO zaprosila za mnenja še na mnogih drugih pomembnih področjih o točki na njenem dnevnem redu – in dnevnem redu EESO – o *boljši zakonodaji*.

2.4 Komisija je nato pojasnila svoje stališče in izjavila, da boljša zakonodaja ne pomeni nujno manj predpisov in da moramo dejansko jamčiti vsaj sedanjo raven varstva delavcev, potrošnikov in okolja, da se zagotovi zakonodajni okvir, ki bo omogočil večjo konkurenčnost.

⁽¹⁾ UL C 24 z dne 31.1.2006 (poročevalec g. RETUREAU) in UL C 309 z dne 16.12.2006 (poročevalec: g. CASSIDY).

3. Splošne ugotovitve

3.1 EESO bi želel na začetku izraziti izjemno zadovoljstvo, da lahko prevzame nalogo uskladitve različnih interesov in bo v ta namen predstavil predlog za izboljšanje in poenostavitev sedanjega regulativnega in zakonodajnega okvira. Najboljša značilnost EESO je, da ima možnost vplivati na proces odločanja, tako da oblikuje najširši možni konsenz med predstavniki civilne družbe, ki imajo različna stališča. EESO je pomemben in učinkovit partner institucij EU, saj zanesljivo podpira načela in vrednote EU ter pripravlja mnenja, ki jih odlikujejo uravnovešene, visoka kakovost in inovativnost. Zaprošilo Komisije za vse člane EESO predstavlja vznemirljiv izziv, da bi v celoti izkoristili priložnost za nadaljnjo promocijo vloge organizirane civilne družbe, kot jo priznavajo pogodbe, tj. kot foruma za srečanja in razprave.

3.2 Priložnost za EESO, da zgodaj prispeva k izpostavitvi posebnih področij, na katerih je mogoče izboljšati zakonodajno okolje, odpira nove možnosti za sodelovanje med institucijami EU. Vse zainteresirane strani so vsaka zase seveda že obvestile Komisijo o lastnih zahtevah in pričakovanjih. Obrtniki, uporabniki, delavci, potrošniki, organi za standardizacijo in javni organi so navedli, kakšno *izboljšanje* sedanjih predpisov bi želeli. Toda doslej uporabljeni načini posvetovanja niso oblikovali natančne podobe, ki bi izražala različne interese, pri tem pa so vse strani imele občutek, da se njihova stališča niso upoštevala.

3.3 EESO lahko predstavi natančno sintezo teh interesov, tako s pomočjo strokovnega znanja na Odboru kot z mrežo pomembnih stikov, na katero se njegovi člani lahko oprejo, da bi dobili potreben vpogled v posamezno področje. EESO je nekatera svoja stališča o tem področju izrazil v mnenju na lastno pobudo o spremembah v industriji na področju strojništva ^(?).

3.4 EESO ugotavlja, da različne pobude glede predpisov EU za industrijsko proizvodnjo, zlasti za strojno industrijo, že potekajo ali so napovedane. Te pobude so izzvale različne kompleksne probleme. Koristno bi bilo proučiti te probleme in upoštevati vrsto interesov, ki jih varuje zakonodaja EU: prost pretok blaga, zdravje in varnost delavcev, varstvo potrošnikov in okolja ter gospodarske in socialne lizbonske cilje. Ti predpisi EU izhajajo iz različnih zakonodajnih instrumentov in tovrstna študija še nikoli ni bila opravljena. EESO je prepričan, da je zares prišel čas za obsežno in sistematično obravnavo celotnega vprašanja.

3.5 Nastajali so vedno novi osnutki aktov EU o proizvodnji in marketingu industrijskih materialov. Tako je bila na splošno zagotovljena uskladitev zakonodaje, ki je bistveno poenostavila zakonodajno okolje, v katerem delujejo podjetja, čeprav je treba poudariti, da ta proces še ni zaključen.

3.6 Zakoni EU, ki so nastali v poznih 80. letih, izhajajo iz dveh glavnih korpusov predpisov: o trgu in o delovnem mestu. Za učinkovito izvajanje teh predpisov je treba vključiti številne strani: organe za standardizacijo in priglasitev, načrtovalce in proizvajalce, uvoznike in distributerje, podjetja za montažo in instalacije, javne organe za nadzor in sankcije (vključno s carinskimi in pravosodnimi organi), podjetnike, delojemalce in sindikate itd. Organizacije potrošnikov si zelo prizadevajo, da bi dobile praktično in učinkovito vlogo, saj njihovo dosedanje vključevanje ni zadostovalo. Sodelovanje med vsemi temi stranmi je bistvenega pomena, prav tako tudi sodelovanje javnih organov na nacionalni in evropski ravni.

3.7 Zdi se, da uporaba teh predpisov ne povzroča težav. Toda kljub na splošno ugodni oceni obstajajo določeni praktični problemi, ki jih ne smemo spregledati.

4. Večja varnost, toda cilj še ni dosežen

4.1 Vsako leto se v Evropi pripeti približno od 6 000 do 8 000 usodnih nesreč pri delu (v 40 % so prizadeti delavci, mlajši od 35 let) in na sto tisoče nesreč, ki povzročijo poškodbe. Nekatero izmed teh nesreč se zgodijo zaradi uporabe delovnega orodja. V nekaterih primerih je kriva nezadostna oprema za osebno varnost ali nezadostna usposobljenost. Približno četrtnina delavcev v EU trdi, da morajo iz zdravstvenih in varnostnih razlogov uporabljati opremo za osebno varnost. Glavni fizikalni dejavniki tveganja na delovnem mestu so na splošno povezani z delovnim orodjem: hrup, vibracije, ionizirajoče in neionizirajoče sevanje. Ergonomski dejavniki so bistveni del zdravja in varnosti pri delu. V nekaterih primerih lahko delovno orodje povzroči znatno izpostavljanje kemikalijam in učinkovitost opreme za osebno varnost je lahko odločilnega pomena.

4.2 Posebej je treba upoštevati potrošniške izdelke, ker je javnost večinoma brezbrizna in nedvomno nepozorna na morebitna tveganja, ki so povezana z napravami, ki jih kupijo ali najamejo. Na žalost se vse preveč nesreč pripetijo zaradi neustrezne uporabe, le-te pa niso vključene v statistiko.

^(?) UL C 267 z dne 27.10.2005 (poročevalec g. Van IERSEL).

5. Sodelovanje med različnimi interesnimi skupinami ni zmeraj enostavno

5.1 Dejstvo je, da se sodelovanje med interesnimi skupinami, ki delujejo na notranjem trgu, sooča z resničnimi težavami, vključno z globoko zasidranim odporom do popolnoma preglednega delovanja. Ta odpor, ki v zasebnem sektorju izhaja iz želje po zaščiti pred konkurenco ali možnimi sankcijami, v javnem sektorju pa je pogosto posledica birokratske nedelavnosti, je včasih kar utrjen. Očitno je na primer, da je treba okrepiti sodelovanje med proizvajalci in podjetji, ki uporabljajo njihove izdelke, in zagotoviti bolj pregleden način, kako si organi za standardizacijo, nadzor in priglasitev ter svetovalci, ki podjetnikom zagotavljajo tehnično podporo, razlagajo ključne zahteve direktiv novega pristopa.

5.2 Ta problem je bil ključna zahteva Komisije, ko je 14. februarja 2007 sprožila nedavne pobude za pregled novega pristopa za blago na notranjem trgu (*New Internal Market package for goods*). Le-ta je sestavljen in osnutka uredbe o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov [COM(2007) 37 konč. ⁽³⁾] in osnutka sklepa o skupnem okviru za trženje proizvodov [COM(2007) 53 konč. ⁽⁴⁾]. Eden od predlogov je, da se okrepijo strukture za nadzor trga, da se preprežejo nevarni izdelki in odstranijo s trga Skupnosti in da se ukrepa proti podjetjem, ki goljufajo. Organe za testiranje, certificiranje in nadzor, ki so vključeni v pregled izdelka, bi bilo treba pri akreditaciji strožje nadzorovati, da se zagotovi enoten pravni okvir tako za proizvajalce kot za organe same. (V EU je trenutno približno 1 800 priglasitvenih organov, zlasti laboratorijev, nadzornih organov in organov certificiranja. To so zasebna podjetja, ki jih akreditirajo javni organi). Poudariti je treba, da ti „neodvisni“ organi vključujejo nekatere, ki so jih neposredno ustanovila proizvodna podjetja, zato bi konflikt interesov lahko postal resna težava. V eni izmed držav članic je na primer samo v sektorju gradnje dvigal akreditiranih 80 priglasitvenih organov.

5.2.1 22 let po sprejetju sklepa Sveta z dne 7. maja 1985, ki je uvedel načela novega pristopa, Komisija predlaga posodobitev in krepitev nadzora trga, kar oznaki CE daje večjo verodostojnost. EESO je prepričan, da je metoda novega pristopa, ki jo je obravnavalo 25 direktiv (21 jih je vključilo specifikacije za dodeljevanje oznake, 4 pa ne), prinesla dobre rezultate in spodbudila razvoj notranjega trga, vendar hkrati meni, da je predlagani pregled primeren. Povečati je treba moč in pristojnost držav

⁽³⁾ Mnenje INT/352 v pripravi (poročevalec: g. PEZZINI).

⁽⁴⁾ Mnenje INT/355, glej opombo 3.

članic in Komisije, ki bo morala zaposliti več osebja, da bo lahko nenehno nadzorovala trg, postopek akreditacije za priglasitvene organe in, v nekaterih primerih, dejavnosti teh organov. Raziskava Komisije je pokazala, da je velika večina sektorskih organizacij podprla krepitev nacionalnih in s tem evropskih organov na ta način.

5.3 EESO pozdravlja to pobudo, ki omejuje obseg lastne presoje in nedoslednega ocenjevanja, ki ovira razvoj notranjega trga in zmanjšuje konkurenčnost operaterjev, ki ravnajo v skladu s predpisi. Izkrivljanje konkurence zaradi pomanjkljivega nadzora je velik problem, s čimer je mogoče opozoriti na omejitve uporabe novega pristopa. Bistveno je zagotoviti enostavnost in jasnost zakonodajnega okvira, zlasti za mala in srednje velika podjetja, ter okrepiti sodelovanje med tržnimi nadzornimi organi, tako na področju EU/EGP kot na mednarodni ravni. EESO podpira oblikovanje „platforme za komunikacijo“ med operaterji in državami članicami, ki morajo delovati primerno in v skladu s cilji direktiv in politike Skupnosti, da se bodo postopno zblížali sistemi za nadzor trga in modelov. Bistvenega pomena je, da se vključijo tudi carinski organi.

5.4 Na evropski ravni je potrebno večje sodelovanje med vpletenimi generalnimi direktorati (npr. ENTR, ENV, EMPL in SANCO), ki bi lahko skupaj pripravili „smernice“ za uporabo sedanjih direktiv. Le-te seveda ne bi nadomestile standardov, temveč bi lahko koristile in prihranile veliko nepotrebnih stroškov za svetovanje.

5.5 V zvezi s sezonskimi izdelki, kot so vrtni stroji, je treba določiti pospešene postopke, da se prepreči zamuda tržnih priložnosti. Ne glede na to, da je treba dosledno izvajati vse zakonodajne predpise, zlasti varnostne, EESO predlaga ustanovitev „posredovalnega instituta“, ki bi prevzel zagotavljanje, da se izpolnijo posebne, upravičene potrebe.

6. Administrativna obremenitev ni zmeraj potrebna

6.1 Naslednja prednostna naloga Komisije je zmanjšati nepotrebno administracijo, ki opazno vpliva na konkurenčnost. EESO z zanimanjem spremlja delo Komisije na tem področju, ki sedaj poteka v obliki akcijskega programa, predstavljenega 24. januarja 2007, in ki je usmerjen v zmanjšanje administrativne obremenitve podjetij za četrtno do leta 2012.

6.2 Komisija bi lahko pomagala zagotoviti rešitev problemov glede uporabe direktiv, na primer tako, da bi delovala kot centrala za vsa sporočila, ki jih je treba poslati posameznim državam članicam, kar pomeni velike težave pri ugotavljanju pravnega naslova. To se dogaja v primeru direktive 2000/14/ES o emisijah hrupa, v okviru katere je treba eni izmed držav članic in Komisiji poslati izjavo o skladnosti, ter direktive 97/68/ES o onesnaževalih iz motorjev za necestno mobilno mehanizacijo, v okviru katere morajo podjetja pristojne organe posamezne države članice, če se uporablja „sistem prožnosti“, obvestiti o vrsti dovoljenja, ki so ga prejela, in o tem poročati vsakih 6 mesecev.

6.3 Praktično izvajanje direktiv o zaščiti delavcev pred fizikalnimi dejavniki tveganja je za podjetja velik problem. Posebej problematični sta direktivi o vibracijah (2002/44/ES) in o izpostavljenosti delavcev tveganjem zaradi umetnih optičnih sevanj (2006/25/ES), zlasti za MSP. Taki problemi bi lahko nastali ob uporabi naslednje direktive o umetnem optičnem sevanju. Da bi te direktive lahko dosegle svoj namen, so potrebne smernice za njihovo praktično izvajanje. Kjer jih je v osnovi nemogoče uporabiti, je jasno, da bo treba razmisliti in hitro ukrepati v zvezi s potrebnimi spremembami, da se podjetjem omogoči izpolnjevanje njihovih zakonodajnih obveznosti.

6.4 Na področju industrijske proizvodnje, zlasti strojev, je treba upoštevati različne zahteve, ki se pojavijo pri obravnavi vprašanja administrativne obremenitve. Sledljivost opravljenega dela različnih strani je temeljnega pomena, tako za fizično varnost uporabnikov kot pravno varnost pogodbenih odnosov na trgu. Zato je treba predstaviti uravnotežene rešitve, ki bodo ohranile zahtevo po preglednosti in sledljivosti, toda brez dodatnih administrativnih stroškov.

7. Vloga standardizacije

7.1 Tehnični standardi imajo pomembno vlogo pri delovanju predpisov EU in oblikujejo osnovne varnostne zahteve, določene v zakonodaji. Skladnost s temi standardi predpostavlja skladnost z zadevnimi direktivami. Certificiranje akreditiranih prijavljenih organov, kjer je potrebno, je tesno povezano z zakonodajnim okvirom predpisov.

7.2 Na splošno je bilo delo evropskih organov za standardizacijo na osnovi pooblastila Komisije zelo uporabno. V pripravo standardov pa bi morale biti bolj vključene interesne skupine, saj bi to omogočilo poznejšo primerjavo. Toda dejstvo je, da je to delo nekaj izbrancev. Večina uporabnikov v industriji nima ne strokovnega znanja ne virov, da bi redno spremljala to delo. Delavci in potrošniki so še manj vključeni. V takih okoliščinah je težko upoštevati pomen pridobljenih izkušenj. Nekateri standardi ne zajamejo vseh problemov na mestu samem. EESO

poziva, naj interesne skupine bolj sodelujejo v tehničnih odborih tega sektorja, zlasti na lokalni ravni, saj je prav v tem sektorju le malo posameznikov, ki zares lahko sprejemajo odločitve. Z zaskrbljenostjo ugotavlja, da bi lahko vse večji strošek standardizacije pomenil oviro za konkurenco in celo varnost v uporabniških podjetjih, ki na primer tvegajo neprimerno uporabo strojev, in ravnajo v nasprotju s standardi. Nekatera MSP v vzhodni Evropi so pripravljena tvegati ali se zateči k zvijačam.

7.3 EESO pozdravlja pobude, objavljene 15. marca 2007 v okviru akcijskega načrta za evropsko standardizacijo (*Action plan for European standardisation*), s katerimi so bile vse države članice pozvane, naj poročajo o stanju izvajanja ukrepov na nacionalni ravni, da bi se izboljšalo sodelovanje interesnih skupin pri evropski/mednarodni standardizaciji. Komisija mora zbrati ugotovitve in jih vključiti v evropsko standardizacijo. Vključevanje MSP v standardizacijo je bistvenega pomena, tako na evropski kot na nacionalni ravni. Ta podjetja morajo učinkovito in praktično prispevati k prihodnjim procesom standardizacije.

7.4 V nekaterih primerih je lahko za podjetnike težje izpolniti vse zdravstvene in varnostne zakonodaje. Za oceno tveganja pri uporabi strojev je potrebna komplementarnost med proizvajalcem in uporabniškim podjetjem. Do problemov pride, če standardi ne zagotavljajo dovolj informacij o preostalem tveganju, ki bi ga moralo podjetje upoštevati. Če podjetja niso ustrezno informirana o preostalem tveganju, ki je povezano s kupljenim strojem, bodo težko upoštevala obvezno oceno tveganja, ki jo predvideva okvirna direktiva 89/391/EGS in njenih dodatnih 19 specifičnih direktiv o aktivni in pasivni zaščiti delavcev.

7.5 Širjenje teh standardov je lahko problematično za MSP zaradi visokega stroška njihove pridobitve. Če standardizacija vključuje postopek certificiranja, so administrativni stroški, ki pri tem nastanejo, na splošno višji kot stroški, ki jih predvideva zakonodaja.

7.6 Analiza tveganja, ki jo zagotavljajo specialisti Evropskega odbora za standardizacijo (CEN), je zelo pomembna za podjetnike, ki jo morajo kombinirati s posebno analizo dejanskega delovnega okolja, v katerem se bodo stroji uporabljali. Strošek teh usklajenih standardov je visok, zlasti za MSP. EESO poziva k razmisleku o predlogu, da bi bili usklajeni standardi odbora CEN, oblikovani na pooblastilo Komisije, na razpolago brezplačno ali za simboličen znesek, da bi se podjetjem omogočilo, da izpolnijo svoje zakonite obveznosti. Brezplačno širjenje preko interneta je že bilo uspešno opravljeno v telekomunikacijskem sektorju, kjer so bili nekateri standardi ETSI (European Telecommunications Standard Institute) neposredno dostopni na internetu.

8. Spodbujanje stabilnosti predpisov

8.1 EESO poudarja, da ni treba zmeraj spreminjati direktiv, ki so se že izkazale za uspešne. Čeprav so bili delo in sklepi za obsežen pregled direktive 98/37/ES – znane kot direktive o strojih – nedvomno posebej kompleksni, je bilo nazadnje doseženo optimalno ravnovesje med različnimi zainteresiranimi stranmi. V nekaterih drugih primerih bi se bilo morda bolje izogniti pretiranemu „izboljšanju“, kot na primer pri spreminjanju direktive o nizki napetosti (73/23/ES) ali, kot je v dopisu z dne 5. novembra 2004 opozorilo združenje proizvajalcev strojev, v primeru neprimerne predloga Komisije, da bi se združili direktivi 87/404/ES in 97/23/ES o tlačni opremi (PED).

8.2 Očitno je, da trg potrebuje jasen, stalen zakonodajni okvir, da se bo tako zmanjšala negotovost načrtovanja naložb in omogočila uporaba jasnih predpisov, ki se ne spreminjajo prepočesto. Po drugi strani obstaja zelo realistična nevarnost, da bi „poenostavitve“ imela za posledico večje administrativne stroške in višje stroške za postopke za oceno skladnosti, ker postajajo vedno bolj kompleksni.

8.3 EESO sicer razume potrebe proizvajalcev, toda glede možnosti uporabe člena 95 Pogodbe kljub temu poudarja, da mora biti referenčni zakonodajni okvir, ki je osnova za sprejetje direktiv, usklajen z osnovnimi načeli pogodb, zlasti glede pravne podlage za različne standarde. Jasno je, da mora biti resnično referenčno merilo za uporabo različnih standardov osredotočanje na cilj in vsebino instrumenta. Tudi Sodišče Evropskih skupnosti je v zvezi s tem objavilo številne sodbe, nekatere nedavno, ki v vsakem primeru izključujejo možnost mešane pravne podlage, če si reference nasprotujejo ali so kombinirane tako, da omejujejo pravice Evropskega parlamenta. V primeru oblikovanja izdelka, kjer je v ospredju drug cilj, ni mogoče vedno izpolniti želje podjetja⁽⁵⁾, da se kot podlaga uporabi člen 95(3) Pogodbe, ki, kot je dobro znano, omejuje moč držav članic in krepi predpise Skupnosti, kot na primer zagotavlja člen 137 ali člen 175. Podjetja opozarjajo na dodatne stroške (ki jih nosi uporabnik), ki nastanejo zato, ker je na zahtevo posameznih držav članic treba spremeniti oblike stroja in proizvodnje. Oblikovati bi bilo treba dodatne zakonodajne modele, ki se ne prekrivajo, temveč čim bolj omejijo možnost držav članic, da sprejmejo ločene, različne ukrepe, in da bodo v skladu z načeli zdravega razuma in sorazmernosti.

8.4 Nedavna direktiva REACH je mejnik za varstvo potrošnikov in delavcev. EESO pozdravlja sprejete tehnične rešitve in možno prožnost v zvezi s poenostavitvijo, toda z zaskrbljenostjo opozarja, da bi se mala in srednje velika podjetja lahko

znašla v težavah, zlasti če pregledi uvoza ne bodo tako strogi kot zahteva osnovna direktiva. Odbor poziva Komisijo, naj skrbno spremlja postopke za nadzor trga držav članic, ker prav v tem sektorju v preteklosti niso zmeraj učinkovito opravile svoje vloge, deloma zato, ker imenovani organi za nadzor niso imeli dovolj virov. V tem smislu bi bilo mogoče, glede na stopnjo prevladovanja nekaterih področij proizvodnje v državah članicah, naloge razdeliti med organe nadzora po področju izdelka (na primer ventili in armature, oprema za dvigovanje in prenos, tlačilke in kompresorji, stroji za proizvodno industrijo itd.).

8.5 Kljub ključnim prispevkom, ki jih je strojna industrija dala evropskemu gospodarstvu kot celoti, države članice zelo malo vlagajo v institucionalne dejavnosti, za katere so pristojne. Komisija bi lahko zahtevala informacije o tem in jih primerjala z doseženimi praktičnimi rezultati. Ugotavljanje kakovosti in količine pregledov je pogosto prepuščeno sposobnosti in volji posameznikov, toda veliko je odvisno od razpoložljivih virov.

9. Odstranjevanje tehničnih ovir za popoln razvoj enotnega trga

9.1 V nacionalnih zakonodajah ostaja vrsta tehničnih ovir, ki bistveno otežujejo delovanje podjetij. Eden takih sektorjev je na primer necestna mobilna mehanizacija, kadar jo je treba prevažati po javnih cestah. Ker v državah članicah veljajo različno stroga pravila, morajo podjetja imeti več različnih vrst take mehanizacije. Nekaj zmede nastane tudi v zvezi s terminologijo, na primer pri uporabi izrazov „družbe“ in „podjetja“. Inšpekcijske zahteve v nekaterih državah članicah pomenijo dodatne stroške, ki se pogosto podvojijo v državah, ki nadzor zagotavljajo z različnimi organi v razvojni, testni ali prevoznici fazi. EESO poziva k hitri uskladitvi zakonodaje zlasti v zvezi z varnostnimi pravili. V zvezi s traktorji je treba na primer poleg sedanjih določb o vzvratnih ogledalih in omejitvi hitrosti določiti še tehnične specifikacije za sprednje in zadnje luči in predvsem za zavorno pot. Trenutno so na evropskih cestah traktorji, ki so bili narejeni pred 40 leti. Postopno nadomeščanje vozne parka bi zagotovilo veliko bolj učinkovito aktivno in pasivno raven varnosti.

9.2 Za ureditev uporabe mehanizacije na javnih cestah EESO priporoča naslednje:

— sprejetje predloga za uskladitev sedanjih nacionalnih zakonodajnih predpisov o uporabi mehanizacije na javnih cestah;

⁽⁵⁾ Sodba Sodišča v zadevi C-94/03: Komisija Evropskih skupnosti proti Svetu Evropske unije – izbira pravne podlage.

- uporabo metodologije *novega pristopa*;
- zagotovitev minimalnih standardov, na podlagi katerih bo mogoče predpostavljati, da so predpisi izpolnjeni;
- vključitev primernih določb za oceno skladnosti, ki bodo za nekatere sisteme (krmiljenje, zavore itd.) omogočile še strožjo oceno skladnosti.

10. Prihodnja zakonodaja: udeležba in ocena vpliva

10.1 V zvezi s prihodnjimi politikami EESO poziva k tesnejšemu sodelovanju med zakonodajnimi organi in interesnimi skupinami, in sicer v obliki učinkovitega dialoga in brez pretirnega zanašanja na e-posvetovanje, kajti potrebno je aktivno sodelovanje med obema stranema. Po mnenju EESO bi pogosto, nenehno posvetovanje na nekaterih posebnih področjih preprečilo probleme in tako zagotovilo večjo kakovost zakonodaje in bolj učinkovite standarde.

10.2 EESO je prepričan, da je treba za različne možnosti razviti metodologijo presoje vpliva, ki jo bodo uporabljale vse institucije – Parlament, Svet in Komisija – ter ustrezen sistem za nadzor kakovosti.

10.3 Komisija mora zmeraj razmisliti, ali je za njene namere pravzaprav potreben zakonodajni okvir ali bi dejansko zadostovala samoregulacija ali koregulacija. EESO je prepričan, da je cilj med različnimi možnostmi izbrati tisto, s katero je mogoče iste cilje doseči z manjšimi stroški in z manj administrativne obremenitve ter ki lahko zagotovi čim večjo preglednost in sodelovanje zainteresiranih strani.

10.4 Sektorski socialni dialog mora imeti ključno vlogo. V praksi bi skupnemu interesu lahko zadostili s posebnimi pobudami za razvoj usposabljanja na področju varnosti na delovnem mestu, vključno z vseživljenjskim učenjem, s katerim se ne razvijajo le sposobnosti, temveč tudi ozaveščenost glede različnih vodstvenih in organizacijskih vprašanj, ki so povezana z bolj učinkovito in varnejšo uporabo strojev. Socialna odgovornost podjetij v okviru razširjenega dialoga, ki vključuje civilno družbo in predstavnike lokalnih organov, bi lahko prispevala k razvoju kulture varnih in produktivnih podjetij, zlasti malih in srednje velikih podjetij, kjer je obvladovanje tveganja seveda veliko težje.

10.5 EESO meni, da je smiselno opraviti pregled, ki bo vsem zainteresiranim stranem omogočil oceniti rezultate in omejitev zakonodajnega okvira. Taka ocena bi nam omogočila enotno ravnanje in zagotovitev, da različne tekoče pobude ne bodo povzročile nepopolnih rešitev ali konfliktnih rezultatov. Sklep Komisije, da bo o novi direktivi o strojih razpravljala z interesnimi skupinami, je korak v pravo smer. Potrebni je več takih pobud. EESO poudarja zlasti povezave med različnimi pobudami, kot so pobude v okviru akcijskega programa o zmanjšanju nepotrebne administracije in o *novem pristopu* (Komisija je na podlagi javnega posvetovanja o prihodnosti notranjega trga 14. februarja 2007 sprejela predloga za uredbo in sklep Sveta in Evropskega parlamenta o pregledu okvira za nov pristop). EESO je prepričan, da lahko skupni pristop k tem pobudam in njihova prava uskladitev konkretno izboljšata sedanjo zakonodajo in njeno uporabo v 27 državah članicah.

V Bruslju, 26. septembra 2007

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Dimitris DIMITRIADIS